

11. august 2006
6. marts 2006

EM 2006/9
FM2006/14

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets baggrund

Forslag til landstingslov om arbejdsmarkedsafgift skal afløse den nuværende landstingslov nr. 16 af 23. november 1989 med senere ændringer om arbejdsgivernes erhvervsuddannelsesbidrag.

Som led i den generelle opprioritering af uddannelses- og efteruddannelsesområdet samt kompetenceudvikling ønsker Landsstyret blandt andet med dette forslag at sikre en bedre koordination mellem efteruddannelse og kompetenceudvikling og arbejdsmarkedet, jf. de på FM 2006 fremsatte forslag til landstingsforordning om arbejdsmarkedsydelse, landstingsforordning om offentlig hjælp og de på VM 2006 foretagne ændringer af revalideringsordningen.

Ud fra arbejdsløshedsstatistikker med videre kan det konstateres, at de personer som rammes af kortere eller længerevarende arbejdsløshed, primært er personer uden faglig eller anden kompetencegivende uddannelse. For at sikre denne personkreds en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet er det vigtigt, at opprioritere efteruddannelse og kompetenceudvikling, ligesom et generelt løft i uddannelsesniveaue vil medføre et mindre behov for at tilkalde arbejdskraft udefra.

Det vil kræve langt flere midler at opprioritere efteruddannelse, kompetenceudviklingen og uddannelsesniveaue, end der i dag afsættes via landstingslov om arbejdsgivers erhvervsuddannelsesbidrag (AEB-ordningen). Landsstyret er bevidst om, at de midler der afsættes hertil skal benyttes mere effektivt, end det sker i dag.

Den nuværende efter- og videreuddannelsesordning er afhængig af både de indkomne midler via AEB-bidragene, udgifterne til tilskud til arbejdsgivernes lønudgifter for lærlinge på de grundlæggende erhvervsuddannelser samt stipendier til elever på social- og sundhedsuddannelserne. Dette medfører blandt andet, at hvis antallet af unge, der starter på en erhvervsuddannelse stiger, så vil beløbet til efter- og videreuddannelse falde.

I dag er det summen af de indkomne bidrag, der afgør hvilke efteruddannelses tiltag, der er råd til, og ikke hvilke ønsker og behov samfundet stiller til uddannelsesniveaue. Landsstyret finder, at en sådan øremærkning er uhensigtsmæssig, da ønsket er, at uddannelse på alle niveauer skal opprioriteres.

Det foreslås, at arbejdsmarkedsafgiften skal indgå i landskassen på lige fod med andre afgifter, men i Finansloven for 2006 og de efterfølgende budgetoverslagsår er der afsat midler til både efteruddannelse og kompetenceudvikling, der langt overstiger det forventede provenu fra arbejdsmarkedsafgiften.

Det er Landsstyrets hensigt, at udmøntningen af de kommende kursusmidler skal være behovs- og aktivitetsstyret, blandt andet på baggrund af indstillinger om indsatsområder fra det centrale kompetenceudviklingsråd og fra de lokale kompetenceudviklingsråd samt fra brancheskolerne og disses brancheudvalg. Men også fra de kommende vejlednings- og introduktionscentre, der vil bestå af medlemmer fra lokale arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer samt fra kommunen.

Tilskuddene til de godkendte kurser vil også omfatte tilskud til rejser og ophold for såvel kursister som for instruktører

Lovforslagets indhold

Det fremlagte forslag fjerner den sammenhæng, der er i landstingslov om arbejdsgivernes erhvervsuddannelsesbidrag mellem indkomne bidrag, og hvilke uddannelser der skal udbydes, idet provenuet fra arbejdsmarkedsafgiften indgår i landskassen på lige fod med andre afgifter.

Endvidere gør forslaget op med hidtidigt system og beregningsgrundlag. Systemet forenkles og tilknyttes A-skattesystemet, fremfor som hidtil et selvstændigt og usikkert system, ligesom beregningsgrundlaget gøres nutidigt og aktuelt, fremfor at skulle baseres på 2 år gamle lønsummer.

Det foreslås, at alle indeholdelsespligtige arbejdsgivere, private som offentlige, grønlandske som udenlandske, skal betale en arbejdsmarkedsafgift på 0,9 pct. af deres lønsummer, såfremt de udbetaler A-indkomst, som de er pligtige til at indeholde grønlandsk A-skat i. Arbejdsgivere, som udbetaler lønindkomst, der hidrører fra fiskeri, jagt, fangst, landbrug og hyrevognskørsel, der var fritaget AEB-bidraget, vil således fremover være omfattet af arbejdsmarkedsafgiften. Staten foreslås dog fritaget for at betale afgiften, idet det må forventes, at staten i givet fald vil kræve det årlige bloktilskud nedsat tilsvarende. Endvidere vil afgiften kunne bortfalde for arbejdsgivere, der er meddelt tilladelse til udnyttelse i henhold til lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland i det omfang, det følger af rettighedshaverens tilladelse.

Det foreslås endvidere, at arbejdsmarkedsbidraget opkræves på samme måde og på samme tid som arbejdsgivernes afregning af indeholdte A-skatter således, at angivelsen og indbetalingen af afgiften for en given måned skal ske den sidste hverdag i den efterfølgende måned til arbejdsgiverkommunen.

For private arbejdsgivere vil arbejdsmarkedsafgiften skulle beregnes af den samlede lønsum i den pågældende måned, medens offentlige arbejdsgivere vil skulle

korrigere for udbetalte pensioner, takstmæssig hjælp og offentlig hjælp, idet disse ydelser ikke indgår i den afgiftspligtige lønsum.

Såfremt den afgiftspligtige ikke rettidig angiver størrelsen af afgiftskravet, foreslås det, at arbejdsgiverkommunen skal kunne foretage en skønsmæssig ansættelse af afgiftstilsvaret, ligesom den afgiftspligtige skal betale morarenter, såfremt afgiften betales for sent.

Af kontrolmæssige grunde foreslås det, at arbejdsgiverkommunen skal være berettiget til at foretage eftersyn hos den afgiftspligtige samt være berettiget til at efterse forretningsbøger, øvrige regnskabsmateriale samt korrespondance.

Det foreslås, at arbejdsgiverkommunens afgørelser skal kunne påklages til Skatterådet, hvis afgørelser skal kunne indbringes for Grønlands Landsret som 1. instans.

Endvidere foreslås det, at Landsstyret skal kunne tilkendegive overfor den der overtræder bestemmelser i denne lov eller i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning.

Endelig fremsætter Landsstyret forslag til nødvendig konsekvensændringer i landstingsforordning om uddannelsesstøtte.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Som følge af den større samtidighed mellem tidspunktet for udbetaling af løn og afregning af afgiften samt udvidelsen af antallet af afgiftspligtige virksomheder forventes forslaget at indbringe landskassen et årligt provenu på ca. 57 mio. kr., hvilket er ca. 12 mio. kr. mere end det nuværende AEB-bidrag indbringer.

Det forventes, at omkostningerne til opkrævning af arbejdsmarkedsafgiften i 2007 samt mindre system ændringer udgør ca. 200.000 kr. Udgifterne afholdes af landskassen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

Da den foreslåede afgiftsprocent på 0,9 er uændret, vil det kun være de virksomheder, som på nuværende tidspunkt ikke betaler AEB-bidrag, dvs. virksomheder indenfor fiskeri, jagt, fangst, landbrug og hyrevognskørsel, der vil opleve afgiften som en stigning. Det vurderes, at den større samtidighed mellem tidspunktet for udbetaling af løn og afregning af afgiften vil medføre administrative lettelser for store dele af erhvervslivet, ligesom den enkelte arbejdsgiver umiddelbart kan vurdere om afregningen er korrekt.

Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Lovforslaget har ikke miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser for borgerne:

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til Rigsfællesskabet og selvstyre:

Lovforslaget har ikke rigsfællesskabs- eller selvstyreaspekter.

Høring af myndigheder og organisationer:

Forslaget har både i forbindelse med EM 2005 og FM 2006 været sendt til høring i Økonomidirektoratet, Administrationsdirektoratet, Råstofdirektoratet, Direktoratet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked, Direktoratet for Fiskeri og Fangst, Direktoratet for Boliger og Infrastruktur, Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Familiedirektoratet, KANUKOKA, Grønlands Arbejdsgiverforening, APK, KNAPK, ILIK og SIK.

De indkomne høringssvar har ikke givet anledning til væsentlige ændringer i lovforslaget, idet kritikken i de indkomne høringssvar går på, at der savnes en tydeligere kobling mellem den foreslåede arbejdsmarkedsafgift og de tilknyttede formål, så afgiften ikke på sigt overgår til at blive en landsskat, som ikke medfører nogen aktiviteter.

Grønlands Arbejdsgiverforening foreslår at udsætte lovforslaget, med henblik på at nedsætte en arbejdsgruppe, der gennemgår lovforslaget for efterfølgende at forelægge det, for det Kompetenceudviklingsråd, som Landsstyret har nedsat som sit rådgivende organ i forhold til kompetenceudviklingen her i landet.

Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat finder det uhensigtsmæssigt, at der ikke længere er en klar begrebslig/sproglig kobling mellem arbejdsmarkedsafgiften til uddannelse eller kompetenceopbygning, idet det er vigtigt for SIK, at holde fast i arbejdsgivernes medansvar for højnelse af arbejdsstyrkens uddannelsesniveau og kontinuerlige kompetenceopbygning.

De indkomne høringssvar er tilstillet Skatte- og Afgiftsudvalget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Afgiftspligten omfatter enhver privat eller offentlig arbejdsgiver, der udbetaler A-indkomst, som er omfattet af § 38, stk. 1, i landstingslov om indkomstskat. Tilføjjelsen "med mere" medfører, at også et selskab, der alene udbetaler honorarer til bestyrelsesmedlemmer er omfattet af afgiftspligten, uanset at selskabet ikke er arbejdsgiver for bestyrelsesmedlemmerne.

Omfattet af § 38, stk. 1, er "den, for hvis regning" udbetaling af A-indkomst foretages, hvorfor enhver person, selskab, forening, institution, dødsbo, likvidationsbo eller lignende, der udbetaler A-indkomst, er omfattet af afgiftspligten.

Danske virksomheder vil være afgiftspligtige, i det omfang de udbetaler A-indkomst til personer, der er fuldt eller begrænset skattepligtige til Grønland, jf. § 39, i landstingslov om indkomstskat.

Udenlandske virksomheder er omfattet af bestemmelsen, såfremt de har oprettet et datterselskab i Grønland, driver erhverv i Grønland gennem et fast driftssted eller en filial, eller udbetaler A-indkomsten gennem en befuldmægtiget, jf. § 38, stk. 4, i landstingslov om indkomstskat, der har hjemting i Grønland.

Det foreslås, at staten og dens institutioner fritages for afgiftspligten, idet det ellers må forventes, at staten vil modregne en sådan afgift i det årlige bloktilskud. Færøske eller fremmede staters virksomheder eller institutioner er derimod ikke fritaget for afgiftspligten.

Endelig foreslås det, at afgiften kan bortfalde for arbejdsgivere, der er meddelt tilladelse til udnyttelse i henhold til lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland, i det omfang det følger af rettighedshaverens tilladelse. En tilsvarende bestemmelse om bortfald af beskatning findes i § 3, stk. 3, i landstingslov om indkomstskat.

Til § 2

Det foreslås, at afgiftsprocenten fastsættes til 0,9. Afgiftsprocenten for arbejdsgivernes erhvervsuddannelsesbidrag, der er fastsat i de årlige finanslove, har siden finansåret 2000 været fastsat til 0,9 pct.

Den A-indkomst, der skal indgå i den afgiftspligtige lønsum, svarer til den i § 37, stk. 1, i landstingslov om indkomstskat opregnede A-indkomst. Denne omfatter enhver form for vederlag i penge for personligt arbejde, herunder løn, feriegodtgørelse, honorar, tantieme, provision, drikkepenge, samt godtgørelse for medlemskab af eller som medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner og råd eller lignende, eksempelvis nævn.

Det følger af § 17 d, stk. 2, i landstingslov om indkomstskat, at hverken arbejdsgiverens eller indkomstmodtagerens bidrag til pensioner med løbende udbetalinger eller rateforsikringer skal indgå i A-indkomsten. For at gøre opgørelsen af den afgiftspligtige lønsum så enkel som muligt foreslås det derfor, at disse bidrag

til de omhandlede pensionsordninger ikke skal medregnes i den afgiftspligtige lønsum.

Indkomst, som i medfør af hjemmestyrets bekendtgørelse om A-indkomst, er gjort til A-indkomst, skal heller ikke indgå i den afgiftspligtige lønsum. Dette betyder, at blandt andet pensioner, takstmæssig hjælp og offentlig hjælp ikke indgår i den afgiftspligtige lønsum.

Det foreslås, at godtgørelse for medlemskab af eller som medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd og lignende, der er hjemmehørende i Grønland skal indgå i den afgiftspligtige lønsum, uanset at de omhandlede personer ikke er ansat i den afgiftspligtige virksomhed. Opregningen er ikke udtømmende. Ved lignende forstås eksempelvis nævn.

Om en person er skattepligtig til Grønland afgøres efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, samt § 2, stk. 1, nr. 1 - 5 og nr. 9 - 12, i landstingslov om indkomstskat. Det er således uden betydning, om personen er fuldt eller begrænset skattepligtig til Grønland.

Løn med mere, som en grønlandsk virksomhed udbetaler til ansatte i udlandet, indgår således ikke i afgiftsgrundlaget, medmindre de pågældende er skattepligtige til Grønland.

Til § 3

Det foreslås, at afgiftspligtige virksomheder månedsvis skal opgøre den afgiftspligtige lønsum.

Til § 4

Angivelse af afgiftsgrundlaget og afgiften til arbejdsgiverkommunen skal senest ske den sidste hverdag i den efterfølgende måned på de af Skattedirektoratet udarbejdede blanketter.

Den afgiftspligtige vil få tilsendt de omhandlede blanketter direkte fra arbejdsgiverkommunen.

Til § 5

Indbetaling af afgiften til arbejdsgiverkommunen skal senest ske den sidste hverdag i den måned, der følger afgiftsperioden.

Såfremt betaling ikke sker rettidigt, foreslås det, at der pålægges den afgiftspligtige virksomhed morarenter på 1 pct. for hver påbegyndt måned fra den 1. i forfaldsmåned.

Betaler en afgiftspligtig virksomhed eksempelvis først afgiften for januar måned den 15. marts, skal virksomheden opkræves morarenter for februar og marts måned.

Skyldige morarenter opkræves særskilt månedsvi bagud. De omhandlede morarenter tilfalder landskassen.

Til § 6

En tilladelse kan forventes givet til afgiftspligtige virksomheder, som er gået sammen i fælles lønsystemer, idet det ikke findes hensigtsmæssigt, at eksempelvis Personaledirektoratets lønservicekontor, der betjener 32 afgiftspligtige virksomheder, skal angive og afregne til flere forskellige arbejdsgiverkommuner.

Til § 7

Såfremt en virksomhed gentagne gange ikke har angivet eller ikke har betalt afgiften rettidigt, foreslås det, at der kan pålægges virksomheden en kortere angivelses- eller betalingsfrist, på samme måde som ved ikke rettidig betaling af indeholdte A-skatter.

Det forudsættes, at virksomheden, såfremt den gennem en vis periode har overholdt den kortere angivelses- eller betalingsfrist, efter skriftlig ansøgning kan vende tilbage til den normale angivelses- eller betalingsfrist.

Til § 8

Konstateres det efterfølgende, at virksomheden har betalt for lidt i afgift, foreslås det, at den for lidt erlagte afgift, inklusiv eventuelle morarenter, skal indbetales inden 14 dage efter påkrav herom. Betales afgiften ikke rettidigt, beregnes yderligere morarenter, jf. stk. 4.

Konstateres det efterfølgende, at virksomheden har betalt for meget i afgift, vil den for meget erlagte afgift blive tilbagebetalt, umiddelbart efter dette er konstateret uden tillæg af renter.

Endelig foreslås det, at arbejdsgiverkommunen kan ansætte en virksomheds afgiftspligtige lønsum skønsomt, såfremt virksomheden ikke indsender angivelse, eller såfremt den afgiftspligtige lønsum ikke kan opgøres på baggrund af virksomhedens regnskab. Skønnet skal tage udgangspunkt i tidligere måneders

angivne lønsummer eventuelt korrigeret for kendte sæsonsvingninger og anden konkret viden.

Er der f. eks. tale om en skønsmæssig ansættelse af den afgiftspligtige lønsum for januar måned 2007, skal skønnet tage udgangspunkt i de tidligere måneders angivne A-indkomster korrigeret for kendte sæsonsvingninger og anden konkret viden.

Viser en efterfølgende kontrol, at afgiftskravet ikke kan opgøres på baggrund af virksomhedens regnskab skal den afgiftspligtige lønsum ansættes skønsmæssigt med baggrund i den konkrete viden om den afgiftspligtiges virksomhed.

Viser det sig, at afgiften er betalt med et for lavt beløb eller, at afgiften skal ansættes skønsmæssigt foreslås det, at den afgiftspligtige tillige skal betale morarenter med 1 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsmåned.

Uagtet at arbejdsgiverkommunen står for inddrivelsen af morarenter, skal morarenterne tilfalde landskassen.

Til § 9

Det foreslås, at Skatterådet skal være administrativ klageinstans for arbejdsgiverkommunens afgørelse, idet rådet besidder den faglige indsigt til denne opgave.

Endvidere foreslås det, at Skatterådets afgørelse kan indbringes for Grønlands Landsret som 1. instans inden 4 uger efter, at der er givet vedkommende underretning om den pågældende afgørelse, idet behandlingen af sådanne afgørelser formodes at kræve betydelig juridisk indsigt.

Sagen skal anlægges mod Grønlands Landsstyre.

Til § 10

Det foreslås, at det overlades til Landsstyret at fastsætte de nærmere regnskabstekniske regler for, hvordan virksomhederne skal føre afgiftsregnskabet på en administrativ enkel og betryggende måde, herunder at den afgiftspligtige skal oprette en særlig kreditkonto: Konto for arbejdsmarkedsafgift.

Til § 11

For at sikre en effektiv kontrol med, at den rigtige afgift bliver betalt, foreslås det, at arbejdsgiverkommunen skal kunne foretage et afgiftseftersyn på stedet og gennemse

forretningsbøger, regnskabsmateriale samt korrespondance. I givet fald har virksomhedens indehaver, og personer ansat i virksomheden pligt til at yde vejledning og hjælp ved foretagelsen af et sådant eftersyn.

I stedet for et sådant eftersyn på stedet kan arbejdsgiverkommunen vælge at begære materialet udleveret eller indsendt til arbejdsgiverkommunen.

Adgangen til gennemsyn, udlevering eller indsendelse gælder også, selvom materialet skulle befinde sig hos tredjemand, der måtte have tilbageholdelsesret over det.

Til § 12

Det foreslås, at offentlige myndigheder på begæring skal meddele arbejdsgiverkommunen enhver oplysning, til brug ved registreringen af og kontrol med virksomheder, der omfattes af loven.

Bestemmelsen vil hjemle adgang for arbejdsgiverkommunen til at indfordre oplysninger hos andre offentlige myndigheder eksempelvis om, hvem der har udført arbejde for disse, og omfanget af dette arbejde.

Til § 13

Det foreslås, at Landsstyret kan fastsætte bestemmelser, der er nødvendige til lovens gennemførelse.

I lighed med hvad der gælder for kommunernes afregning af A-skatter vil Landsstyret i bekendtgørelsesform fastsætte regler for kommunernes afregning af arbejdsmarkedsafgiften til landskassen.

Til § 14

Det foreslås, at der kan idømmes foranstaltninger i form af bøde for overtrædelse af loven, såfremt den pågældende har handlet forsætligt eller groft uagtsomt.

Subjektivt kræves, at overtrædelsen kan tilregnes den afgiftspligtige som forsætlig eller groft uagtsomt.

For at sikre effektiviteten i forskrifter, der udstedes i medfør af loven, foreslås det, at der i disse skal kunne fastsættes bøde for den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder bestemmelserne i forskrifterne.

Såfremt overtrædelsen begås af ledelsen af et aktieselskab m.v. foreslås det af hensyn til bødeansvarets effektivitet, at der tilvejebringes hjemmel således, at der kan pålægges aktieselskabet m.v. som sådant bødeansvar.

Det foreslås, at bøden skal tilfalde landskassen.

Til § 15

Det foreslås endvidere, at en overtrædelsessag efter § 14 kan afgøres administrativt, såfremt den pågældende erkender overtrædelsen og bødens størrelse.

Uagtet at retsplejeloven på nuværende tidspunkt ikke indeholder specifikke krav til udformning eller indhold af anklageskrift, skal tilkendegivelsen følge de til enhver tid gældende uskrevne regler om et anklageskrifts udformning og indhold.

Bestemmelsen i stk. 3 medfører, at kravet i civilretlig henseende ophører, når bøden er betalt eller inddrevet

Til § 16

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2007.

Det foreslås endvidere, at reglerne i landstingslov nr. 16 af 23. november 1989 om arbejdsgivernes erhvervsuddannelsesbidrag ophæves samtidig, dog således at reglerne i landstingsloven fortsat kan anvendes på afgiftsmæssige forhold, der vedrører perioden 1. januar 2004 til og med 31. december 2006.

Dette medfører, at afgiftsmyndigheden kan efteropkræve AEB-bidrag, såfremt man i perioden konstaterer, at bidraget er beregnet og betalt på et forkert grundlag, ligesom den afgiftspligtige eventuelt vil kunne foranstaltes, såfremt han forsætligt eller af grov uagtsomhed har afgivet urigtige oplysninger.

Endelig foreslås det, at 2. og 3. pkt. i § 5, stk. 1, i landstingsforordning om uddannelsesstøtte ophæves. Forslaget er en konsekvens af forslaget i forslag til landstingslov om arbejdsmarkedsbidrag om ophævelse af landstingslov om arbejdsgiveres erhvervsuddannelsesbidrag.